

Centrum Edukacji Ekologicznej

CENTRUM
EDUKACJI
EKOLOGICZNEJ

w Ełku

WFOŚ i GW w Olsztynie

Miasto Ełk

R A P O R T 2 0 0 8

WSPIERAMY ROZWÓJ
ZRÓWNOWAŻONY EŁKU I REGIONU

Spis treści

Projekt „Sąsiedztwo–Partnerstwo–Przyszłość” czyli edukacja ekologiczna w służbie integracji europejskiej	3
„Wszędobylska energia” – wspomnienia.....	6
Kalendarium	8
Dobre przykłady pociągają – z Sośni do Ełku	11
„Czy piechotą czy rowerem – z mamą, tatą na spacer”	13

Projekt „Sąsiedztwo– –Partnerstwo–Przyszłość”

czyli edukacja ekologiczna w służbie integracji europejskiej

W roku 2006 w V Forum Edukacji Ekologicznej uczestniczył Ulrich Nowikow. Reprezentował niemieckie organizacje pozarządowe Grüne Liga i Lokal Agenda Oranienburg. Prezentował projekty, które realizował wcześniej w Europie i Afryce. Były to projekty wychowujące i edukujące dzieci i młodzież poprzez zakładanie ogrodów, pielęgnację terenów zielonych, sadzenie roślin, itp. W trakcie rozmów często przewijał się temat możliwości współpracy w przyszłości. Takich rozmów w

czasie konferencji odbywa się dziesiątki. Tylko niewielki ich ułamek wydaje owoce. Ulrich okazał się człowiekiem, który nie rzuca słów na wiatr. Po Forum pozostawaliśmy w kontakcie. Szukaliśmy możliwości realizacji wspólnego projektu. I doczekaliśmy się. W 2007 roku Fundacja im. Stefana Batorego ogłosiła konkurs na międzynarodowe projekty przy czym warunkiem było aby były to projekty trójstronne realizowane przez polskie, niemieckie i pochodzące z Rosji, Białorusi lub Ukrainy organizacje pozarządowe. Organizację polską i niemiecką już mieliśmy. Trzeba było przystąpić do poszukiwań organizacji trzeciej. Rozesłałem e-maile po całym Obwodzie kaliningradzkim, Litwie i Białorusi. Odpowiedź była bardziej niż skromna. Odpowiedziały tylko dwie rosyjskie organizacje z Obwodu Kaliningradzkiego. Po wymianie korespondencji wybrałem organizację z Gusewa. W przypadku Rosji donator dopuszczał możliwość, że zamiast organizacji pozarządowej partnerem może być instytucja państwowa np. szkoła. W przypadku naszego projektu partnerem została Szkoła nr 1 z Gusewa. Wysłaliśmy listy intencyjne z krótkim opisem projektu. Projekt przeszedł pierwszy etap i wszyscy partnerzy zostali zaproszeni na spotkanie do Zegrza pod Warszawą. Koordynatorem projektu z ramienia Fundacji Batorego była Agata Gajewska-Dyszkiewicz i to ona prowadziła zgierską konferencję. Zadanie miała niełatwe, ponieważ przyjechali przedstawiciele organizacji ubiegających się o środki na realizację 14 projektów. Należy pamiętać że 1 projekt to 3 partnerów a każdy innej narodowości, nie zawsze mówiący w języku angielskim, niemieckim czy polskim. Istnia

Laureaci konkursu fotograficznego „W krainie bociana”

I miejsce — Joanna Szalejko, Zespół Szkół Zawodowych w Gołdapi
II miejsce — Aleksandra Kubant, Szkoła Podstawowa w Stradunach
III miejsce — Radosław Dawidowski, Gimnazjum w Prostkach
wyróżnienie: Michał Sawicki

wieża Babel. Po spotkaniach roboczych z partnerami człowiek miał taki mętlik w głowie, że zapomniał mówić nie tylko po angielsku ale nawet po polsku. W głowie kłębiła się mieszanina różnojęzycznych słów. Na szczęście organizatorzy zapewнили tłumaczy, którzy często ratowali sytuację podtrzymując rwącą się komunikację. W trakcie spotkania zostały dopracowane szczegóły poszczególnych projektów. Następnie zostały one przedstawione przedstawicielom Fundacji Batorego i Fundacji Boscha. Nasz projekt się spodobał. napawało to optymizmem na przyszłość. W czasie spotkania mieliśmy możliwość poznania naszych rosyjskich partnerów Benedyktę Łuszczuk i Wiktora Lewczuka. Okazali się bardzo profesjonalni i twórcy, po za tym również bardzo miłymi i sympatycznymi ludźmi. Po powrocie do domów nadszedł etap napisania aplikacji i dopracowania budżetu projektu. Papiery były przygotowywane w dwóch językach – polskim i angielskim. Wrzucenie aplikacji wraz z załącznikami do skrzynki pocztowej rozpoczęło okres oczekiwania na ostateczną decyzję donatorów. Nadeszła w styczniu 2008 roku. Wygraliśmy grant. Początek projektu zaplanowany był na marzec 2008 roku. Przystąpiliśmy więc do przygotowania 1. spotkania w ramach projektu, spotkania organizacyjnego w Elku. Odbyło się ono w dniach 15 – 18 maja 2008 roku. Ze strony niemieckiej wzięli w nim udział – Ulrich Nowikow i Dagmar Krawczik reprezentujących organizację Grüne Liga, ze strony rosyjskiej – Benedykta Łuszczuk reprezentująca Fundację Rozwoju Demokratycznego Rejonu Gusew oraz Aleksander Worobjew reprezentujący Instytut Zarządzania w Edukacji i Opiece Społecznej. Ze strony polskiej w spotkaniu uczestniczył Roman Paczkowski i pracownicy Centrum Edukacji Ekologicznej w Elku. W czasie rozmów został ustalony szczegółowy plan pracy w ramach projektu. Szczególnie dużo czasu zajęło znalezienie możliwości realizacji działań na terenie

Obwodu Kaliningradzkiego i Niemiec. Napotkaliśmy tutaj szereg barier związanych głównie z obowiązkiem wizowym w kontaktach na linii Unia Europejska - Rosja oraz przepływami pieniędzy między Polską, Niemcami i Rosją. W czasie majowego spotkania zagraniczni goście odwiedzili przodujące w edukacji ekologicznej elckie placówki oświatowe – Miejskie Przedszkole i Żłobek „Ekoludki” oraz Szkołę Podstawową nr 4 im. prof. Władysława Szafera. Odebyły się spotkania z wychowankami, uczniami i nauczycielami. Dla upamiętnienia wizyty w ogródkach szkoły i przedszkola posadzono wspólnie pamiątkowe drzewa. Spotkanie zakończyła całodniowa wycieczka prezentująca piękno naszego regionu, z dłuższą wizytą w Białowieskim Parku Narodowym. Goście zwiedzili Muzeum Przyrodnicze, przeszli ścieżkę edukacyjną w pobliżu siedziby parku. Odebyli również spotkanie z pracownikami ośrodka edukacji przyrodniczej działającego przy Białowieskim Parku Narodowym. Uczestnicy spotkania byli zmęczeni ale rozstawali się w doskonałych humorach. Następne spotkanie zaplanowane zostało na sierpień 2008 roku w Gusewie. Miała w nim wziąć udział liczna grupa dzieci z Oranienburga, Elku i Gusewa. Niestety, ze względu na trudności o których już wspominałem spotkanie zostało przeniesione do Elku. Odebyło się w dniach 20-24 sierpnia 2008 roku. Grupą z Niemiec dojechała bez problemów, nie licząc dwugodzinnego opóźnienia pociągu którym przyjechali do Elku. Przyjechało sześcioro uczniów i cztery osoby dorosłe reprezentujące Grüne Liga, Lokale Agenda Oranienburg i Gimnazjum z Sachsenhausen. Grupa rosyjska po nieprzyjemnych przygodach na granicy dotarła do Elku mocno przeczczona. Dojechała trójka uczniów wraz z opiekunką. Reszta grupy została zawrócona w związku z nieścisłościami w posiadanych wizach. Mimo wysiłków rosyjskiej koordynatorki projektu Benedykty Łuszczuk, jej dwukrotnej wizycie w konsulacie w Kaliningradzie, niestety reszta grupy nie dojechała. W spotkaniu brała udział również dziewięcioosobowa grupa uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 4 w Elku. Zaczęło się więc dość pechowo, ale dalsze wydarzenia, zaangażowanie dzieci i dorosłych uczestników spotkania, sprawiły że to przedsięwzięcie można uznać za wyjątkowo udane. Na

program składały się głównie warsztaty ekologiczne przygotowane i prowadzone przez Małgorzatę Russek i Reginę Merchelską. Scenariusze zajęć bazowały na wieloletnim doświadczeniu zdobytym podczas pracy w Centrum Edukacji Ekologicznej. Podstawowym założeniem było wychowywanie i nauczanie poprzez zabawę, doświadczenia, zajęcia praktyczne w terenie, dyskusję i działania plastyczne. Warsztaty uzupełniały wieczorne ogniska, spacer i wycieczka na rejs po jeziorach augustowskich z krótką wizytą w sanktuarium w Studzienicznej. Uczestnicy zarówno dorośli jak i młodzi doskonale współpracowali i świetnie się bawili. Międzynarodowa grupa wspaniale się zintegrowała. W jednej dużej grupie trudno było rozróżnić które dzieci z jakiego kraju pochodzą. Ostatniego dnia kiedy nadeszła pora pożegnania były łzy, obietnice kolejnych spotkań, wymiana adresów i numerów telefonów. Niektóre dzieci z Niemiec solennie obiecywały przeprowadzić się na stałe do Elku.

Projekt jeszcze trwa. Ostatnie podsumowujące spotkanie odbędzie się w Berlinie w połowie listopada 2008 roku. Jednak już teraz stanowczo trzeba stwierdzić, że osiągnął zamierzone efekty. Zachowanie młodych Niemców, Rosjan i Polaków całkowicie przeczyło utartym stereotypom o stosunkach między tymi narodami. Jesteśmy szczęśliwi, że dołożyliśmy swoją cegiełkę do procesu integracji narodów żyjących w tej tak w przeszłości niespokojnej części Europy.

„Neighbourhood – Partnership – Future” („Sąsiedztwo – Partnerstwo – Przyszłość”)

Zadaniem projektu było budowanie między-narodowego partnerstwa na rzecz środowiska naturalnego. W ramach projektu planowano spotkania młodych i dorosłych Niemców, Polaków i Rosjan. Uczestnicy projektu wymienili się doświadczeniami, zastanowili nad najlepszymi rozwiązaniami lokalnych problemów z wykorzystaniem dobrych praktyk z poszczególnych krajów. Grupy uczestników odwiedziły Elk i Berlin. Projekt pozwolił nawiązać i zacieśnić kontakty pomiędzy organizacjami z Niemiec, Polski i Rosji. Pozwolił przełamać stereotypy. Zrodził pomysły na kolejne wspólne działania.

„Wszędobylska energia” – wspomnienia

W okresie od 1.04.2008 do 15.06.2008 w ramach Konkursu Dużych i Małych Grantów 2008 Samorządu Miasta Elku oraz pod patronatem Elckiego Stowarzyszenia Ekologicznego w Szkole Podstawowej nr 4 w Elku realizowany był projekt „Wszędobylska energia”.

W projekcie brało udział 20 uczniów z klas IVb i Vb, którzy w innowacyjny sposób, poprzez aktywne działania poznali różne aspekty wynikające z tematyki zrównoważonego rozwoju energetycznego, między innymi poznali różne rodzaje energii, aspekt wyczerpywania się zasobów energetycznych planety, efekt klimatyczny, korzystanie z zasobów nieodnawialnych, utrudnienia we wprowadzaniu źródeł energii alternatywnej. Zwrócono uwagę na powiązanie obowiązków naszego kraju z innymi państwami UE wynikające z przyjętego obowiązku tzw. etykietyzacji energetycznej. Działania realizowane na zajęciach pozalekcyjnych w ramach projektu były pilotażem działań zaplanowanych do realizacji ze wszystkimi uczniami na terenie szkoły.

W ramach projektu zrealizowano następujące działania:

- przygotowanie i przeprowadzenie badania preferencji mieszkańców co do zakupu sprzętu AGD i RTV ze szczególnym zwróceniem uwagi na klasę oszczędności energii;
- przygotowanie i przeprowadzenie konkursu na szkolną etykietę zachęcającą do oszczędzania energii
- przygotowanie plakatów przekazujących innym uczniom zdobytą wiedzę
- wycieczki edukacyjne do miejsc i instytucji, które pozwoliły uczniom poznać alternatywne źródła energii.

Cały program opierał się na 5 modułach.

Energia – jedno słowo, a tak wiele znaczeń.

Odnawialne i nieodnawialne źródła energii

Uczniowie dowiedzieli się czym jest energia, skąd ją czerpiemy, do jakich celów zużywamy energię, w jaki sposób ją pozyskujemy. Uświadomili sobie, że niektóre źródła energii kończą się bezpowrotnie i należy je szanować oraz ograniczyć jej zużycie. Poznali też alternatywne źródła energii: energię słoneczną, wiatru, geotermalną, wody i z biomasy poprzez możliwość uczestniczenia w wycieczce, na której mogli zaobserwować działanie baterii słonecznych, pompy ciepła w domu Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Elckiej.

- **Z czym kojarzy ci się słowo energia?**
 - z prądem, z oszczędnością, ze słońcem, ze światłem,
- **W jakim celu tworzyliśmy na zajęciach wiatraki?**
 - aby dowiedzieć się jak działa energia wiatru.
- **Jaka siła uruchamia skrzydła wiatraka?**
 - siła wiatru
- **Podaj znane ci rodzaje alternatywnej (odnawialnej) energii ?**
 - wodna, wiatru, słoneczna, wody,
- **Co najbardziej utkwiło ci w pamięci z zajęć o energii?**

- robienie plakatów,
- że nie można stawiać lodówki przy oknie, jeśli stoi przy ścianie, musi być odstęp,
- wycieczka do nowej Wsi Elckiej
- jedna energooszczędna żarówka to 7 zwykłych

Uczniowie oglądają kolektory słoneczne w Domu Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Elckiej

Odnawialne i nieodnawialne źródła energii – praca twórcza – wykonanie modelu elektrowni wiatrowej i przyjaznego środowiska samochodu.

Uczniowie budują model elektrowni wiatrowej.

Uczniowie projektują energooszczędne samochody (opływowy kształt, lekki materiał, przyjazny środowisku napęd)

cd. na str. 10

Zimowisko „Odkrywamy tajemnice ekologii”

We wspólnej zabawie wzięło udział 38 dzieci. Zimowisko odbywało się w dniach od 14 do 18 stycznia 2008r. w godzinach od 10.00 do 13.00.

Warsztaty „Czym skorupka za młodu nasiąknie...” 01.03.2008.

Beata Chmielewska poprowadziła zajęcia warsztatowe wg programu „Czym skorupka za młodu nasiąknie”.

Wyjazd na zajęcia „zielonej szkoły” 16-18.04.2008.

Wyjątkowo liczna grupa uczniów wyjechała do Ośrodka Szkoleniowo-Wypoczynkowego ZHP „Perkoz” koło Olsztyńska. W zajęciach „zielonej szkoły” uczestniczyło 135 uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 4 w Elku, Szkoły Podstawowej nr 5 w Elku, Szkoły Podstawowej nr 7 w Elku, Gimnazjum nr 1 w Goldapi, Gimnazjum nr 1 w Elku, Gimnazjum nr 2 w Elku, Gimnazjum nr 2 w Olecku i Gimnazjum nr 4 w Elku.

„Sprzątanie Warmii i Mazur 2008”

Akcja organizowana jest rok rocznie. Na terenie powiatu elckiego organizatorami są Elckie Stowarzyszenie Ekologiczne i Centrum Edukacji Ekologicznej w Elku, Nadleśnictwo Elk w Mrozach, Urząd Miasta w Elku oraz Starostwo Powiatowe w Elku. Zadaniem akcji jest zaangażowanie jak największej ilości osób, głównie młodych. Poprzez sprzątanie Elku i otaczających terenów, uświadomienie konieczności dbania o otaczające nas środowisko naturalne. Ukazanie prostej prawdy, że to jak wygląda miejsce naszego zamieszkania, a co za tym idzie jak jesteśmy postrzegani przez odwiedzających nasze miasto i region, zależy w głównej mierze od nas.

Akcja, jak co roku spotkała się dużym zainteresowaniem głównie ze strony elckich placówek oświatowych. Główna akcja miała miejsce 25 kwietnia 2008 roku w piątek. Grupa pletwonurków z klubu „Humbak” oraz WOPR sprzątała w sobotę 19 kwietnia, natomiast klub kajakowy Gryf wraz z grupą uczniów ze Świątyni posprzątała pobliską rzekę. Obok grup z przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych w akcji wzięły udział grupy wraz z instruktorami z Międzyszkolnego Ośrodka Sportowego w Elku, grupa z ośrodka „Caritas”. Łącznie w akcji wzięło udział 2071 osób. Akcję zakończono ogniskami i pieczeniem kielbasek. Atrakcją dla najmłodszych był występ artystów w przedstawieniu „Śpioszki brudaski” oraz możliwość skorzystania z dmuchanego zamku.

I spotkanie partnerów projektu „Neighbourhood-Partnership-Future” 15-18.05.2008.

Spotkanie rozpoczęło się 16 maja o godz. 10.00. Najpierw zostały zaprezentowane wiodące jednostki edukacyjne w mieście. Prezentację otworzyła Szkoła Podstawowa nr 4 im. Szafera w Elku. Zostały zaprezentowane metody nauczania oraz baza dydaktyczno-rozwojowa. Podczas spotkań z nauczycielami i młodzieżą uczestnicy spotkania mieli możliwość osobistych pytań i refleksji. Na zakończenie wizyty w placówce zostało posadzone „drzewko przyjaźni” w szkolnym ogrodzie. Drugą placówką było Miejskie Przedszkole i Żłobek „Ekoludki”. Po części artystycznej i ogólnej prezentacji przedszkola, goście mieli możliwość zapoznania się z warunkami pracy z dziećmi. Tradycyjnie spotkanie zakończono posadzeniem w przedszkolnym ogrodzie „drzewka przyjaźni” i odtączeniem piasów młodego ekologa. o godz. 14.00 uczestnicy spotkania udali się na obiad po zakończeniu którego odbyło się robocze spotkanie nad harmonogramem szczegółowym dalszych prac w ramach projektu. Prace zakończono około godz. 19.00.

Następnego dnia uczestnicy udali się do Białowieży. Odbyło się zwiedzanie Muzeum Przyrodniczego oraz ścieżki edukacyjnej w rezerwacie w BPN. Uczestnicy odwiedzili ośrodek edukacji przyrodniczej przy BPN i wymienili doświadczenia z pracownikami ośrodka.

Piknik z bajką 30.05.2008.

Kolejny raz Miejska Biblioteka Publiczna w Elku zorganizowała przy wsparciu CEE imprezę plenerową dla dzieci z elckich placówek oświatowych.

Seminarium „Budujemy Nowy Lisków”

6 maja 2008 roku Społeczny Instytut Ekologiczny z Warszawy zorganizował z pomocą CEE sesję szkoleniową dla dziennikarzy w ramach projektu upowszechniającego działania PIW EQUAL — Budujemy Nowy Lisków. W spotkaniu wzięło udział ok. 40 dziennikarzy reprezentujących m.in. Klub Publicystów Ochrony Środowiska, Klub Polskie Media i prasę lokalną.

Potyczki Rodzinne 01.06.2008.

Impreza plenerowa zorganizowana we współpracy przez CEE w Elku, MOSIR Elk i MBP w Elku. Potyczki odbyły się w trzech odsłonach:

- zawody pływackie 26.05.2008r. — pływalnia przy ul. Piłsudskiego
- zawody bowlingowe 27.05.2008r.
- potyczki na świeżym powietrzu 01.06.2008r. w Centrum Edukacji Ekologicznej w Elku

VI Forum Edukacji Ekologicznej „W poszukiwaniu wartości utraconych” 5-6.06.2008.

W dniach 5-6 czerwca 2008r. zgromadziliśmy w jednym miejscu i czasie wszystkich: eksploratorów i stopowiczów, gawędziarzy i ich słuchaczy, alpinistów i wędrowców, odkrywców i podróżników, grotolazów, żeglarzy, ludzi z wiatrem we włosach. Sprawiliśmy że do Elku zawitał na kilka dni cały świat — dzięki slajdom, opowieściom, relacjom, wystawom i filmom. Naszymi gośćmi byli: Marcin Jamkowski, Ryszard Czajkowski, Jacek Pałkiewicz, Marek Tomalik, Piotr Omalecki, Michał Polakowski, Joanna Gawędzka oraz Jolanta Kuryłowicz.

Międzyszkolny turniej „Z ekologią za pan brat” 13.06.2008.

Kolejny raz w CEE odbył się turniej organizowany od kilku lat przez Katarzynę Uściłowicz i Danutę Straszynską ze Szkoły Podstawowej nr 7 w Elku. Wzięły w nim udział drużyny reprezentujące szkoły podstawowe z terenu powiatu elckiego.

Dzień Bociana 22.06.08.

Tegoroczny Dzień Bociana był stosunkowo skromny. Tego dnia nastąpiło rozstrzygnięcie i rozdanie nagród w konkursach: konkursie plastycznym i fotograficznym „W krainie bociana” oraz konkursie fotograficznym „Portret przyrody mazurskiej — wiosna”. Po uroczystości chętnie osoby uczestniczyły w grach i zabawach przy ognisku.

III Międzynarodowy Plener Rzeźbiarski „Natura i Kultura” 22-26.06.2008.

Impreza przybliży współczesnemu człowiekowi naturalny materiał jakim jest drewno oraz tradycję rękodzieła ludowego. Artysci wykonywali rzeźby o wysokości od 1,8m do 2,5metra. Publiczność miała okazję współuczestniczyć w tworzeniu prac. Plener często przekształcał się w warsztaty rzeźbiarskie. W tym roku tematem przewodnim pleneru były Legendy. W plenerze wzięli udział min.: Cissy Svardstrom z Kalmaru w Szwecji, Janusz Moszczyński z Olsztyna, Józef Niewiński i Wojciech Małz z Krukanek oraz Krzysztof Mianowski i Kamil Mianowski z Prostek.

Konferencja „Ratujmy Bałtyk” 26.08.2008 r.

Polski Klub Ekologiczny oddział w Gliwicach przeprowadził konferencję dotyczącą zanieczyszczeń Morza Bałtyckiego. Na konferencję obok wykładów złożyły się również prezentacje najnowszych wydawnictw PKE.

II spotkanie w ramach projektu „Neighbourhood-Partnership-Future”

Drugie spotkanie w ramach finansowanego przez Fundację Batorego projektu: „Partnerstwo-Sąsiedztwo-Przyjaźń”. W spotkaniu wzięły udział 10-osobowe grupy dzieci wraz z opiekunami z Berlina, Gusiewa z Obwodu Kaliningradzkiego oraz Elku. Organizacją wiodącą i koordynującą projekt było Elckie Stowarzyszenie Ekologiczne.

„Sprzątanie Świata’2008” 19.09.2008.

Akcja jak co roku spotkała się dużym zainteresowaniem głównie ze strony elckich placówek oświatowych. Obok grup z przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych w akcji wzięła udział grupa z ośrodka „Caritas”. Łącznie w akcji wzięło udział 1700 osób. Akcję zakończyły ogniska z kiełbaskami.

Noc Naukowców 26.09.2008.

Dzień Nauki w CEE zorganizowany po raz pierwszy w takiej formie we współpracy ze Stanisławem Czachorowski UW-M w Olsztynie. W programie znalazło się:

- wykład dr L. Pietrzaka : Jak zobaczyć to, czego nie widać nocą?
- pokaz premierowy filmu: „Młode twarze nauki - sylwetki olsztyńskich naukowców”
- Spotkanie przy ognisku — obserwacja nieba: „Konstelacje i gwiazdozbiory i ich mitologiczny rodowód”.

Warsztaty czerpania papieru 20.10.2008.

Warsztaty czerpania papieru przeprowadzono dla grupy 200 uczniów z elckich szkół. Odbyło się 5 spotkań w których uczestniczyło po 40 osób. Jedno spotkanie trwało 60minut. W czasie warsztatów każdy uczeń sam własnoręcznie czerpał papier ozdobny wraz z zatopionymi w masie papierniczej płatkami kwiatów, pisał gęsim piórem, odbijał pieczęć lakową oraz barwił papier techniką japońską.

Warmińsko – Mazurska Nagroda Jakości 07.11.2008.

Podczas uroczystej Gali Jakości, która odbyła się w salach kopernikańskich olsztyńskiego zamku, Centrum Edukacji Ekologicznej w Elku otrzymało wyróżnienie w konkursie Warmińsko – Mazurskiej Nagrody Jakości’2008.

Uroczystość wręczenia nagród „Zielonego Kaganka’2008” 14.11.2008.

Uroczystość odbyła się w siedzibie mazurskiego Centrum Edukacji Ekologicznej w Giżycku. Z terenu działania Centrum Edukacji Ekologicznej w Elku nagrodę otrzymali: Ewa Paszkowska nauczycielka Szkoły Podstawowej nr 4 w Elku, Wojciech Jegliński nauczyciel Gimnazjum nr 2 w Olecku oraz Marta Mońko nauczycielka Gimnazjum nr 1 w Gołdapi.

III spotkanie w ramach projektu „Neighbourhood-Partnership-Future” 15-18.11.2008.

Spotkanie miało miejsce w Berlinie. Jego głównym zadaniem była ewaluacja realizowanego przez 10 miesięcy projektu oraz dyskusja dotycząca kontynuacji wspólnych działań. Uczestniczyli w nim wszyscy partnerzy projektu — reprezentacja środowisk oświatowych Gusiewa, Berlina i Elku. bardzo ciekawym punktem programu była wizyta studyjna w placówce bardzo podobnej do Centrum Edukacji Ekologicznej w Elku, ale działającej w Berlinie.

W roku 2007 postanowiliśmy uhonorować statuetką EKOMENA’2007 osoby które szczególnie wyróżniły się we współpracy z Centrum Edukacji Ekologicznej w Elku oraz swoimi działaniami wspierają realizację zadań przez nas realizowanych. Listy wyróżnionych nie zdążyliśmy zamieścić w raporcie za ubiegły rok, dlatego znajduje się ona w raporcie za rok 2008.

Statuetkę EKOMENA’2007 przyznano:

1. Komendantowi Hufca ZHP w Elku
phm. [Joannie Dorocie Dobrydnio](#)
2. [Stawomirowi Michonowi](#) z Klubu Miłośników Ptaków przy CEE w Elku
3. [Wiktorowi Wołkowowi](#)
4. [Tomaszowi Jaskowskiemu](#)
5. [Ewie Borzeńskiej](#) z GOKiS Świątajno
6. [Iwonię Drażbie](#) Dyrektor MBP w Elku
7. [Ryszardowi Czajkowskiemu](#)
8. [Dorocie Świderskiej](#)
9. [Wojciechowi Szocie](#)
10. Nadleśnictwu Elk, nadleśniczemu [Markowi Mądrzakowi](#)
11. [Stanisławowi Czachorowskiemu](#) z UWM w Olsztynie
12. [Anecie Zamojskiej](#)
13. [Białowieskiemu Parkowi Narodowemu](#)
[Grażynie Kowalczyk](#)
[Hannie Schmidt](#)
14. [Tadeuszowi Ratyńskiemu](#) Prezesowi WFOŚiGW
15. [Wandzie Zofii Wojnowskiej](#) Dyrektor SP nr 4 w Elku
16. [Krzysztofowi Piłatowi](#) Staroście Powiatu Elckiego
17. Stowarzyszeniu Edukacyjno-Kulturalnemu Elk XXI.
18. [Barbarze Dziubie](#) z Kuratorium Oświaty w Olsztynie Delegatura w Elku
19. [Tomaszowi Mariuszowi Andrukiewiczowi](#) Prezydentowi Miasta Elk

Prezentacja Świętokrzyskiego Parku Narodowego

Wśród wielu programów edukacyjnych CEE w Elku, kierowanych do dzieci i młodzieży szkolnej, oraz dorosłych mieszkańców miasta, istnieje cykl spotkań pt. „Prezentacje Parków Narodowych w Polsce”. W zeszłym roku mieliśmy przyjemność gościć: Biebrzański PN, Mazurski Park Krajobrazowy, Wigierski PN, Narwiański PN, Białowieski PN, Zespół Parków Krajobrazowych Pojezierza Iławskiego, Gorceński PN, PN Gór Stołowych, Magurski PN, oraz Świętokrzyski Park Narodowy. Spotkania odbywają się w Centrum Edukacji Ekologicznej oraz placówkach oświatowych powiatów elckiego, oleckiego i gołdapskiego. Każde spotkanie z przedstawicielami parków budziło wielkie emocje i zainteresowanie młodzieży szkolnej która licznie uczestniczyła w przygotowanych prezentacjach.

cd. ze str. 7

Żarówka czy świetlówka? Ciche pożeracze energii.

W ramach zajęć uczniowie poznali różnice w działaniu świetlówek i żarówki. Przeprowadzili również wywiad wśród mieszkańców Elku według załączonej niżej ankiety.

Ankieta

1. Czy przy zakupie lodówki, pralki, kuchenki elektrycznej, zamrażarki, zmywarki zwraca Pani/Pan uwagę czy dany produkt jest energooszczędny?

Tak/Nie

Jeśli tak, to dlaczego?.....

Jeśli nie, to dlaczego?.....

2. Jaki rodzaj oświetlenia Pani/Pan preferuje? Świetlówki / żarówki

Jeśli świetlówki, dlaczego?.....

Jeśli żarówki, dlaczego?.....

Większość mieszkańców zwraca uwagę na to czy kupowany przez nich produkt jest energooszczędny. Kierują się przy tym częściej oszczędnością w rachunkach niż względami ekologicznymi. Przy zakupie źródła oświetlenia wybierają świetlówki, gdyż dłużej działają i zużywają więcej prądu.

Żarówki i świetlówki, ich budowę i działanie uczniowie poznali podczas wycieczki do hurtowni elektrycznej „Elektryk”.

Zdziwienie wywołała informacja, że gdyby wyłączyć wszystkie czujniki „stand by” (cichy pożeracz energii) w Polsce, to elektrownia w Opolu mogłaby odpoczywać przez rok.

- Czy twój udział w programie wszędobylska energia przyczynił się do zmiany oświetlenia w twoim domu?

– tak, zamiast żarówek są świetlówki energooszczędne

– tak, mama kupiła świetlówki,

– nie, miałam już żarówki energooszczędne,

- Czy dajesz odpocząć elektrowni w Opolu? Czy pamiętasz o wyłączeniu czujników „stand by”?

– tak,

– czasami zapominam, ale często wyłączam,

Tajemnicze etykiety

Podczas wycieczki do sklepu z artykułami AGD i RTV uczniowie zapoznali się z tajemniczymi etykietami na produktach- poznali oznakowanie klas efektywności energetycznych urządzeń AGD i RTV. Pozwoli im to w przyszłości, przy kolejnych rodzinnych zakupach sprawić aby ich dom stał się energooszczędny.

- Czy przy zakupie sprzętu AGD lub RTV zdarzyło się tobie zwracać uwagę na etykietę energetyczną?

- tak, przy zakupie lodówki zwróciłam uwagę na etykietę,
- tak

Podziel się tym co wiesz.

Uczniowie przedstawiają na posterach swoje zdobyte wiadomości i następnie wieszają je na korytarzu szkolnym.

Konkurs na wzór etykiety energetycznej

Konkurs został ogłoszony dla uczniów I-VI. Wzięło w nim udział 70 uczniów. Bezkonkurencyjny pomysł na etykietę o oszczędzaniu prądu miała Dominika Pabich, uczennica klasy IIId.

Pomysły dzieci na etykiety.

- Dominiko, jak wpadłaś na swój pomysł?

Dzwonek kojarzy mi się z sygnałem, alarmem, dlatego uważałam, że będzie dobrym znakiem, który przypomni mi, że mam wyłączyć urządzenie elektryczne, gdy skończę pracę.

Wydrukowana etykieta będzie rozprowadzana wraz ze scenariuszem zajęć na temat jak mogę oszczędzać prąd w swoim otoczeniu?

- Czy przekazaliście innym swoje wiadomości?

Tak, przekazaliśmy rodzicom, cioci, wujkowi, babci.

Dobre przykłady pociągają – z Sośni do Ełku

W dniu 20 września 2008 r. członkowie Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Sośnia nad Biebrzą (SRWSnB) przyjechali do Elku, aby zapoznać się z działalnością Centrum Edukacji Ekologicznej oraz Elckiego Stowarzyszenia Ekologicznego.

Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Sośnia nad Biebrzą, którego Prezesem jest Pani Elżbieta Mudry, powstało w marcu 2008 r. Stowarzyszenie liczy obecnie 34. członków i ma swoją siedzibę w Sośni położonej na terenie Gminy Radziłów. Wieś Sośnia znajduje się na terenie Biebrzańskiego Parku Narodowego – w odległości ok. 6 km od miejscowości Osowiec Twierdza.

Pan Roman Paczkowski - Dyrektor Centrum Edukacji Ekologicznej w Elku przy ul. Parkowej 12 zapoznał zebranych z działalnością Centrum. Odbyła się prezentacja multimedialna. W swoim wystąpieniu p. Dyrektor odniósł się do problematyki zrównoważonego rozwoju. Z dużą uwagą i zacięciem obecni na sali wysłuchali o planowanych przez Centrum działaniach na najbliższy okres, m.in. możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii ze szczególnym uwzględnieniem geotermii (pompy ciepła), kolektorów słonecznych i siłowni wiatrowej. Po zakończeniu części wykładowej spotkania, członkowie SRWSnB mieli okazję zwiedzić obiekt Centrum Edukacji Ekologicznej. Obejrzelili bazę dydaktyczną, a także tworzony wokół budynku Centrum ogród botaniczny. Czas przeznaczony na zwiedzanie okazał się także doskonałą okazją do wymiany poglądów i doświadczeń oraz do zadawania gospodarzowi obiektu pytań.

Zarząd Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Sośnia nad Biebrzą w szczególności jest zainteresowany nawiązaniem merytorycznej współpracy zarówno z CEE jak i ESE. W rozmowie z członkami Zarządu SRWSnB – odnośnie możliwości podjęcia wzajemnej współpracy - Pan Roman Paczkowski pełniący jednocześnie funkcję Prezesa Elckiego Stowarzyszenia Ekologicznego (ESE) okazał życzliwość i zrozumienie. Można mieć nadzieję, iż to spotkanie już zaowocowało i będzie załącznikiem przyszłej współpracy. Zważywszy na cele statutowe SRWSnB – spotkanie w Centrum Edukacji Ekologicznej w Elku nie było przypadkowe. Zarząd Stowarzyszenia poszukiwał placówki oświatowo-wychowawczej, świadczącej usługi publiczne w zakresie edukacji dzieci, młodzieży i ludzi dorosłych, w celu podjęcia kontaktów merytorycznych. Po wizycie w

Laureaci konkursu fotograficznego

„Portret przyrody mazurskiej – wiosna”

szkoły podstawowe

- I miejsce – Michał Zajkowski, Szkoła Podstawowa nr 5 w Elku
- II miejsce – Karolina Wierzbicka, Szkoła Podstawowa w Wysokiem
- III miejsce – Patrycja Fiedorowicz, Szkoła Podstawowa nr 4 w Elku

gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne

- I miejsce – Radosław Dawidowski, Publiczne Gimnazjum w Prostkach
- II miejsce – Alicja Onoszko, Gimnazjum nr I w Elku
- III miejsce – Justyna Nawrocka, Gimnazjum nr I w Elku

wyróżnienia:

- Kamil Bukowski, Gimnazjum nr I w Elku
- Igor Wiszenko, I Liceum Ogólnokształcące w Elku
- Katarzyna Rafało, Gimnazjum nr I w Elku

Centrum Edukacji Ekologicznej w Elku, wybór tej placówki okazał się strzałem w dziesiątkę.

Stowarzyszenie SRWSnB z racji na swój krótki okres działalności dopiero raczkuje i potrzebuje wsparcia osób oraz innych stowarzyszeń i instytucji publicznych. Przyjeżdżając z wizytą do Elku członkowie Stowarzyszenia mieli świadomość, iż Centrum Edukacji Ekologicznej jest w gronie liderów edukacji ekologicznej. W 2007 roku w ogólnopolskim Konkursie „Samorządowy Lider Zarządzania” - Usługi Społeczne (oświata) Miasto Elk na bazie dobrych praktyk Centrum Edukacji Ekologicznej - będącego jednostką organizacyjną Miasta Elku – uzyskało tytuł Samorządowego Lidera Zarządzania.

Wracając na grunt Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Sośnia nad Biebrzą należy stwierdzić, iż to Stowarzyszenie ma przed sobą wytyczone szczytne cele i zadania do wykonania. Między innymi będzie prowadzić działalność na rzecz poprawy warunków życia społeczności wsi Sośnia oraz jej rozwoju poprzez wykonywanie zadań w zakresie: np. ekologii i ochrony zwierząt oraz dziedzictwa przyrodniczego; ochrony przyrody i krajobrazu; popularyzacji rolnictwa ekologicznego; współpracy z innymi stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi. Dlatego też warto brać przykład i uczyć się od innych, a tym bardziej od liderów takich jak: Centrum Edukacji Ekologicznej w Elku i Elckie Stowarzyszenie Ekologiczne w Elku.

W spotkaniu uczestniczyli: Robert Ziemkiewicz – Wójt Gminy Radziłów; Wioletta Paczkowska – nauczyciel i wychowawca młodzieży; Zarząd Stowarzyszenia: Elżbieta Mudry /prezes Stowarzyszenia/, Maria Gwiazdowska /wiceprezes Stowarzyszenia/, Alicja Zalewska /skarbnik/, Józef Trzonkowski /członek Zarządu/; członkowie Stowarzyszenia: Edward Masłowski, Janusz Motylewski, Elżbieta Zych, Jerzy Fiedorczuk, Jadwiga Safiejko Fiedorczuk, Grażyna Mirota, Zygmunt Mirota, Jadwiga Konopko, Genowefa Mularzuk, Krzysztof Milewski, Stanisław Łobejko, Antoni Masłowski oraz Stanisław Zalewski.

Tuż po zakończeniu wizyty w Elku członkowie SRWSnB udali się na walne zebranie do Sośni i pomimo trudu podróży, mówiono - „warto było być w Elku.”

Opracował: Stanisław Zalewski

Elk, 21 września 2008 r.

„Czy piechotą czy rowerem – z mamą, tatą na spacerek”

Na przełomie roku 2007/2008 powstała nad jeziorem w Elku promenada dla ruchu pieszego i rowerowego. W związku z tym rodzice dzieci uczęszczających do Miejskiego Przedszkola i Żłobka „Ekołudki”, jak również nauczyciele placówki zgłosili potrzebę przygotowania dzieci do bezpiecznego uczestnictwa w ruchu drogowym w charakterze pieszych, pasażerów i rowerzystów. Był to odzew społeczności lokalnej na politykę władz Miasta Elku promujących rodzinną turystykę rowerową. Wychodząc naprzeciw tym oczekiwaniom powstał projekt utworzenia mini ścieżki rowerowej dla dzieci w ogrodzie przedszkolnym, który zatytułowaliśmy „Czy piechotą czy rowerem- z mamą, tatą na spacer”. Zespół koordynatorów w skład którego wchodził pracownicy przedszkola, rodzice oraz dyrektor ESE opracował projekt oraz kosztorys przedsięwzięcia. Przedszkole za pośrednictwem i dzięki współpracy z ESE pozyskało potrzebną sumę 3500 zł na realizację zadania.

Nauczycielki w oparciu o projekt przeprowadziły szereg działań: zajęcia dydaktyczne w poszczególnych grupach wiekowych, wycieczki na skrzyżowania i elcką promenadę, zajęcia otwarte dla rodziców, konkursy, oznaczenie ścieżki rowerowej i kończący cały projekt festyn rodzinny.

Podczas zajęć dydaktycznych nauczycielki utrwaliły i wzbogaciły zasób wiadomości dzieci z zakresu ruchu drogowego oraz uwrażliwiły je na zagrożenia wynikające z niewłaściwie zorganizowanych zabaw. W przedszkolu odbyły się kolorowe dni ze znakami drogowymi, których celem było zapoznanie z niektórymi znakami informacyjnymi, nakazu, ostrzegawczymi, zakazu oraz koniecznością przestrzegania ich w ruchu drogowym. Podczas rozmów, zabaw ruchowych, tematycznych, gier stolikowych, zabaw konstrukcyjnych, prac plastycznych i innych sytuacji dzieci miały możliwość wzbogacić zasób wiadomości, a także poszerzyć swoje zainteresowania zasadami ruchu drogowego.

W trakcie wycieczek na skrzyżowanie i promenadę dzieci miały okazję obserwować sposób zachowania się na drodze różnych jej użytkowników, rozpoznawać znaki drogowe, zapoznały się także z oznakowaniem na

promenadzie nad jeziorem elckim. Nabyły umiejętności kulturalnego zachowania się na chodniku, trzymania się prawej strony pasaży, umiejętności szybkiej reakcji na światła sygnalizacyjne, sprawnego opuszczania pasów dla pieszych.

Oczywiście realizacja projektu nie mogła odbyć się bez współpracy z Komendą Powiatową Policji w Elku. Przed przystąpieniem do utworzenia ścieżki rowerowej nauczycielki poprosiły policjantów, aby na wskazanym terenie ogrodu przedszkolnego, wytyczyli według zasad ruchu drogowego oznaczenia ścieżki oraz znaki drogowe. Odbyło się również spotkanie dzieci z funkcjonariuszami Policji w Elku, podczas którego przedszkolaki zapoznały się z podstawowymi zasadami prawidłowej jazdy na rowerze, utrwaliły zasady bezpiecznego zachowania się przy przechodzeniu przez ulicę. Policjanci zwrócili również uwagę dzieciom na szereg zagrożeń wynikających z niebezpiecznych zabaw na podwórku. Było to bardzo miłe i interesujące spotkanie, na które dzieci czekały z wielkim zniecierpliwieniem.

Wielką atrakcją i niespodzianką było również spotkanie dzieci z młodymi kolarzami z Ludowego Uczniowskiego Klubu Kolarskiego „PRIM” w Elku. Goście zapoznali dzieci z budową i wyposażeniem rowerów oraz z odpowiednim strojem kolarskim. W interesujący sposób i z wielkim zaangażowaniem opowiadali o swoich treningach, porażkach i oczywiście sukcesach. Podkreślili urok i korzyści jazdy na rowerze. Kolarze zwrócili uwagę na zachowanie bezpieczeństwa podczas poruszania się po ścieżkach rowerowych i ulicach. Przedszkolaki słuchały gości z wielkim zainteresowaniem i z wypiekami na twarzy, mogły z bliska obejrzeć wyczynowe rowery a nawet z pomocą kolarzy przejechać się na nich.

Kolejne działania przy realizacji projektu to konkursy wiedzy o ruchu drogowym. Cztero, pięcio i sześciolatki mogły podzielić się wiadomościami i umiejętnościami między sobą i rodzicami, pogłębić, utrwalić oraz usystematyzować posiadaną wiedzę na temat zasad ruchu drogowego. Podczas wspólnych zmaganiach turniejowych dzieci i rodzice mieli okazję lepiej się poznać i nawiązać bliski i serdeczny kontakt

miedzy sobą, wspólnie przeżywać radość, rozwijać pozytywne emocje, zaspokajać między innymi potrzebę bliskości, uznania, działania i tworzenia.

Wiedząc o działaniach, pracownicy Wydziału Komunikacji w Elku za zgodą i pełnym poparciem Prezydenta Miasta Elku zaproponowali pomoc w formie bezpłatnego przekazania pionowych znaków drogowych wraz z podstawkami oraz białą farbę do znaków poziomych, które pomogli nam malować.

Otwarcie ścieżki rowerowej odbyło się podczas Festynu Rodzinnego organizowanego jak co roku w Miejskim Przedszkolu i Żłobku „Ekołudki”. Wszyscy uczestnicy festynu mogli posilić się domowymi pączkami, bigosem i owocami. Było mnóstwo konkursów, tańców i niespodzianek.

Za uzyskane pieniądze na realizację projektu zakupiliśmy szereg pomocy potrzebnych do wyżej wymienionych działań, np.: 5 rowerów, gry dydaktyczne, kaski, nagrody, pachołki, znaki drogowe.

Obecnie wszystkie dzieci korzystają z przedszkolnej ścieżki rowerowej. Podczas zajęć na świeżym powietrzu przedszkolaki poprzez zabawę mają okazję wykorzystać zdobytą wiedzę oraz osiąść umiejętność prawidłowej jazdy na rowerze, co pozwoli im, jak sami mówią, bezpiecznie z rodzicami udać się na rowerową wycieczkę.

Małgorzata Ignatowicz

Laureaci konkursu plastycznego „W krainie bociana”

przedszkola i klasy „0”

I miejsce – Weronika Kretowicz, Miejskie Przedszkole nr 8

II miejsce – Kinga Wasilewska, Miejskie Przedszkole nr 8

III miejsce – Tymon Gutowski, Przedszkole nr 2 w Elku

wyróżnienie: Gabriela Żebrowska, Miejskie Przedszkole nr 3 w Elku

klasy I-III

I miejsce – Zuzanna Olszewska, Szkoła Podstawowa nr 2 w Elku

II miejsce – Natalia Iwaniuk, Szkoła Podstawowa nr 2 w Elku

III miejsce – Robert Ostrowski, Szkoła Podstawowa nr 2 w Elku

wyróżnienie: Anna Moroz, Szkoła Podstawowa nr 4 w Elku

klasy IV-VI

I miejsce –

Eliza Jastrzębska, Szkoła Podstawowa nr 4 w Elku

Anna Magdalena Szyłak, Szkoła Podstawowa nr 5 w Elku

II miejsce –

Małgorzata Toczyłowska, Szkoła Podstawowa nr 7 w Elku

Paweł Niczewski, Szkoła Podstawowa nr 4 w Elku

III miejsce –

Nicol Kurzynowska, Szkoła Podstawowa nr 5 w Elku

Karolina Staszewska, Szkoła Podstawowa nr 5 w Elku

wyróżnienia:

Jakub Woźniak, Szkoła Podstawowa nr 5 w Elku

Urszula Lewoc, Szkoła Podstawowa nr 9 w Elku

placówki z oddziałami integracyjnymi

Nagrodzeni:

Łukasz Bąkowski, Ośrodek Rewalidacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy w Pisz

Michalina Dadura, Przedszkole nr 6 w Elku

Aleksandra Szmytko, Fundacja Pomocy Dzieciom im. św. Dominika Savio

Adam Smuga, Ośrodek Rewalidacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy w Pisz

Kacper Tez, Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi w Olecku

Wiktoria Mokiecka, Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi w Olecku

Ola Tumiel, Przedszkole nr 6 w Elku

1. W CEE zorganizowano **13** konferencji i spotkań dla dorosłych, w których wzięło udział **559** osób
2. Na terenie CEE odbyło się **39** zajęć integracyjnych przy ognisku, w których uczestniczyło około **1020** osób
3. Do 21 listopada w zajęciach edukacyjnych w CEE uczestniczyło **1592** uczniów w **73** grupach. Do końca roku planujemy przyjęcie jeszcze co najmniej **10** grup tj. około **250** uczniów
4. W konkursach plastycznych i fotograficznych wzięło udział **280** osób
5. Elckie Stowarzyszenie Ekologiczne we współpracy z CEE przyznało małe granty na realizację w szkołach i przedszkolach regionu **57** projektów z zakresu edukacji ekologicznej
6. W wyjazdach na zajęcia „zielonej szkoły” organizowanych przez CEE wzięło udział **135** uczniów z Elku, Olecka i Gołdapi
7. W akcjach masowych organizowanych przez CEE wzięło udział **3771** osób
8. W listopadzie 2008 roku CEE w Elku otrzymało w konkursie Warmińsko-Mazurskiej Nagrody Jakości'2008 wyróżnienie za doskonałość w zarządzaniu

Centrum Edukacji Ekologicznej w Elku

ul. Parkowa 12, 19-300 Elk
tel./fax 087 610 16 24

cee.elk@vp.pl
ceelk@wp.pl

www.cee.elk.edu.pl